

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

OTSUS
isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
nr 2.2.-1/23/18-6

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Agnes Järvela
Otsuse tegemise aeg ja koht	09.10.2023 Tallinnas
Taotluse esitaja	Hede Sinisaar Sotsiaalministeerium info@sm.ee

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse § 6 lõike 5 alusel otsustan:

- kooskõlastada andmesubjektide nõusolekuta isikuandmete töötlemine teadusuuringus „Kopsuvähi patsiendi teekonna ja seotud sotsiaal-, töö- ja tervishoiukulude analüüs“ 11.09.2023 täiendatud taotluses esitatud tingimustel ja mahus, arvestades loamenetluse käigus antud selgitustega.**
- Sotsiaalministeeriumil esitada inspektsioonile:**
 - algandmete (sh isikukoodide ja ID-de vastavustabeli) hävitamisakt või kinnituskiri algandmete hävitamise kohta vastavalt taotluse punktidele 1.4 ning 6.1 hiljemalt 31.03.2024 ja**
 - pseudonümiseeritud andmete koosseisu hävitamisakt või kinnituskiri andmete koosseisu kustutamise kohta hiljemalt 30.06.2027 vastavalt taotluse punktile 6.3.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Otsuse peale on võimalik esitada 30 päeva jooksul vaie haldusmenetluse seadustiku § 71 lõikes 1 sätestatud korras või esitada kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõikes 1 sätestatud korras.

TAOTLUSE ESITAJA SELETUS ja KINNITUSED:

Taotluse esitaja seletused ja kinnitused on esitatud otsuse lisas „Kopsuvähi patsiendi teekonna ja seotud sotsiaal-, töö- ja tervishoiukulude analüüs“.

Täiendavalt on Sotsiaalministeerium selgitanud, et Sotsiaalministeerium omab küll vastavalt taotluse punktile 1.4 krüpteeritud isikukoodide ja UID-e nimekirja, kuid Sotsiaalministeeriumil puudub selle avamise võimalus ja sellest tulenevalt isikukoodide ministeerium ei näe. Nimekiri krüpteeritakse Tervise Arengu Instituudi Vähiregistri poolt teiste registrite esindajatele, kuid mitte Sotsiaalministeeriumile. Sotsiaalministeerium on see, kes vastavustabelid teistele

registritele laiale saadab. Protsess, kus Sotsiaalministeerium ei näe isikukoodi, oli ministeeriumi hinnangul andmekaitse eelistatav variant. Vähiregister ei olnud nõus tegelema vastavustabelite laiuli saatmisega, kuna see tähendaks nende jaoks olulist töökoormuse suurenemist ning andmekaitse sarnase protsessi läbimist nagu ministeeriumis.

Seoses andmekoosseisuga on Sotsiaalministeerium lisaks taotluses olevale selgitanud, et tervishoiuasutustega seotud andmeväljadeta ei ole Sotsiaalministeeriumil võimalik analüüsida patsiendi teekonda terviklikult ning seeläbi pole võimalik analüüsi eesmärke täita. Analüüsi eesmärkide saavutamiseks on vajalik analüüsida teenuste osutamise asukohti, tervishoiuteenusele suunajaid, eristada vähikeskusi teistest vähiraviga tegelevatest tervishoiuasutustest ning teada, kas patsient veetis oma elu lõpu kodus või mõnes institutsioonis.

Tervisekassast küsitakse arsti eriala nimetust ning eriala koodi. Dubleerimine (nii selle andmevälja kui ka teiste puhul, kus on küsitud nimetust ja koodi) on vajalik tulenevalt registrite andmekvaliteedist (ei ole kindlust, millal üks või teine andmeväli on täidetud). Saatekirja suunanud asutuse äriregistrikood on vajalik, et eristada vähikeskused teistest vähiraviga tegelevatest tervishoiuasutustest. Samuti küsib Sotsiaalministeerium andmekvaliteedist lähtuvalt teatud andmevälju dubleerivalt ka registrite vaatest (TEHIK ja Tervisekassa).

Maksu- ja Tolliameti isiku tööalase staatusega seonduvalt ei soovi Sotsiaalministeerium saada ametinimetust, vaid ametiala (tase 3, võimalusel tase 4). Ametiala võimaldab hinnata inimese sotsiaalmajanduslikku seisundit ja võimalusi nii enne kui pärast diagnoosi. On teada, et osadel ametialadel on enam võimalusi kaugtööks, paindlikuks tööks jne ning seetõttu on oluline seda arvesse võtta, kui hinnatakse diagnoosi saanute osatähtsust ja teekonda koos tööturul jätkamisega. Samuti on oluline arvestada ka vahetult enne diagnoosi saanute tööalast seisundit, et võimalusel anda sisendit töötervishoiu parendamiseks.

Sotsiaalministeerium on arvestanud, et kui Maksu- ja Tolliamet keeldub andmete väljastamisest, jääb vastavas osas analüüs teostamata ja eesmärk vastavalt selles osas täitmata, kuna alternatiivseid andmeallikaid nende uurimusküsimuste analüüsimiseks kaaluda ei ole. Siiski on ministeeriumi jaoks oluline analüüs läbi viia ka juhul, kui Maksu- ja Tolliamet andmeid ei väljasta, s.o saades tulemuse vähemalt piiratud osas.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED ja SELGITUSED:

Isikuandmete kaitse seaduse § 6 lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötaja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Andmekaitse Inspeksioon kontrollib enne nimetatud isikuandmete töötlemise algust selles paragrahvis sätestatud tingimuste täitmist, välja arvatud juhul, kui poliitika kujundamiseks tehtava uuringu eesmärgid ja isikuandmete töötlemise ulatus tulenevad õigusaktist.

Olen nõus, et pärast isikute tuvastamist võimaldatavate andmete eemaldamist oleks andmetöötluse eesmärkide saavutamine ebamõistlikult raske. Taotluse esitaja on hinnanud ja välja toonud ülekaaluka avaliku huvi ning kinnitanud, et töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta isikute kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemääraselt andmesubjektide õigusi. Olen arvestanud Eesti bioetika ja inimuuringu nõukogu otsusega.

Andmekaitse Inspeksiooni luba isikuandmete töötlemiseks poliitika kujundamise uuringus kehtib tingimustel, mis on 11.09.2023 inspeksioonile esitatud täiendatud taotluses.

Kui uuringu loa taotluses esitatud tingimused muutuvad, tuleb sellest Andmekaitse Inspektsiooni teavitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Agnes Järvela

jurist

peadirektori volitusel

Lisa 1: taotlus „Kopsuvähi patsiendi teekonna ja seotud sotsiaal-, töö- ja tervishoiukulude analüüs“.